

Identificació de l'expedient

Informe relatiu a l'expedient ens_003_19, sobre la sol·licitud del Departament d'Ensenyament d'informe d'impacte de gènere sobre la proposta d'Ordre per la qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior de Promoció d'Igualtat de Gènere.

Fet

1. La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial del Departament d'Ensenyament ha fet arribar a aquest Institut (data d'entrada 14 de gener de 2019) la proposta d'Ordre per la qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau superior de Promoció d'Igualtat de Gènere.

Fonaments jurídics

1. Normativa base sobre igualtat i transversalitat de la perspectiva de gènere

- a) Articles 2 i 3.3 del Tractat UE, on s'estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat entre dones i homes.
- b) Articles 8 i 10 del Tractat de Funcionament de la UE, on s'estableix que en totes les seves accions la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats entre homes i dones, i promoure la seva igualtat.
- c) Compromís estratègic per a la igualtat entre dones i homes 2016-2019, actual full de ruta de la Comissió Europea per avançar en l'assoliment de l'equitat de gènere.
- d) L' Estatut d'autonomia de Catalunya, als seus articles 4.3, 19, 41 i 153, quant al reconeixement i garantia dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes, i la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones.
- e) La Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, desenvolupa els preceptes estatutaris en matèria d'igualtat de gènere i dret de les dones i estableix mesures transversals en tots els ordres de la vida, amb la finalitat d'eradicar les discriminacions contra les dones.

2. Normativa sobre l'informe d'impacte de gènere

- a) L'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats, entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere.
- b) L'article 3 lletra g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones, en la redacció donada per la Disposició final Primera de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que corresponen a aquest Institut elaborar i emetre els informes d'impacte de gènere i, en tot cas, els informes a què fa referència, entre altres, l'article 64.3.d. de la Llei 26/2010, precitada, tràmit intern que es dona per complert amb aquest document.

3. Anàlisi terminològica del text articulat presentat

- a) El principi Setè de l'article 3 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, estableix que els poders públics, entre els quals s'inclou l'Administració de la Generalitat, han de fer un ús no sexista del llenguatge que eviti l'expressió de concepcions sexistes de la realitat i els usos androcèntrics i amb estereotips de gènere, i han de promoure un llenguatge respectuós amb les dones, amb les minories i amb totes les persones en general en l'atenció personal i en tota la documentació escrita, gràfica i audiovisual.
- b) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11).
- c) La Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de l'any 2011, de la Direcció General de Política Lingüística, proposa una sèrie de solucions per evitar que aquests textos incloguin formes androcèntriques i generin disfuncions amb la normativa citada anteriorment.

Aquesta guia es pot consultar en la següent ruta:
http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/publicacions_en_linia/classific_temes/temes_opuscles_divulgatius/guia_usos_no_sexistes.

Atès el contingut de la proposta presentada, cal tenir en compte que aquesta guia emfatitza la referència a homes i dones dins del text sobretot pel que fa a professions, oficis, càrrecs o funcions. Estableix que *“Cal promoure uns usos lingüístics que permetin fer visible les dones en les referències genèriques a professions, oficis, càrrecs o funcions, particularment en singular.”*

Més concretament, l'article 1 de l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència de 22 de març de 1995, per la qual s'adequa la denominació dels títols acadèmics oficials a la condició masculina o femenina de les persones que els obtinguin, publicada al BOE número 74 de 28 de març de 1995, indica que, vista la importància que té el llenguatge en la formació de la identitat social de les persones i en les seves actituds, cal plantejar-se la diferenciació de l'ús del masculí o femení en la designació de les múltiples professions i activitats per les quals s'utilitzava tradicionalment el masculí de forma genèrica. És per això que, en coherència amb la política de propiciar un ús adequat del llenguatge, s'ordena adoptar les mesures necessàries a fi i efecte que els títols acadèmics oficials s'adeqüin en la seva expressió a la naturalesa masculina o femenina de qui els obtingui.

Pel que fa als quadres corresponents a l'apartat 8 de l'annex, sobre les titulacions del professorat, cal tenir en compte que l'apartat 3.2 de guia recomana l'ús de formes dobles abreujades en el cas de textos breus i esquemàtics. Per tant, quan s'hi llisten les titulacions, cal usar les formes diplomàtic/da, llicenciat/da, etc..

La proposta presentada inclou alguns termes no concordants amb els usos no sexistes de la llengua. Com hem fet en altres informes sobre impacte de gènere

referents a propostes d'ordre de currículums de cicles formatius, del Departament d'Ensenyament, aconsellem substituir aquestes formes per tal d'evitar disfuncions amb les disposicions citades, de la manera detallada en la conclusió setena d'aquest informe.

4. Anàlisi del contingut del text articulat presentat

PRIMER. Amb relació als mòduls professionals 2 (metodologia de la intervenció social), 3 (àmbits d'intervenció per a la promoció de la igualtat) i 5 (participació social de les dones), de l'annex de la proposta, es suggereixen les modificacions i/o aportacions que consten a la conclusió primera d'aquest informe.

SEGON. Amb relació al mòdul professional 7 de prevenció de la violència de gènere, de l'annex de la proposta, notem que no està entès des del punt vista del marc normatiu català, especialment, la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, que és el nostre marc de referència en matèria de violència masclista.

Respecte aquest mòdul, aquest Institut fa les propostes de modificacions que consten a les conclusions d'aquest informe, sens perjudici d'altres que es considerin escaients atès l'anàlisi següent:

A) La intervenció integral en situacions de violència masclista, implica la diversitat de les víctimes i de les situacions que pateixen, per tant, no només s'han de tenir en compte les situacions de diversitat funcional, sinó també la diversitat situacional i personal de les dones: diversitat sexual, cicle vital, etc.

B) Es proposa la substitució del concepte "violència de gènere" pel de "violència masclista", que és la terminologia usada en la Llei 5/2008. El preàmbul de la llei explica el motiu de l'ús d'aquesta forma:

"Les violències exercides contra les dones han estat anomenades amb diferents termes: violència sexista, violència patriarcal, violència viril o violència de gènere, entre altres. En tots els casos la terminologia indica que es tracta d'un fenomen amb característiques diferents d'altres formes de violència. És una violència que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, en el marc d'unes relacions de poder desiguals entre dones i homes. (...) La Llei utilitza l'expressió violència masclista perquè el masclisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior. La violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones. Per això el dret no pot tractar aquest problema social des d'una perspectiva falsament neutral, sinó que els instruments legals han de reconèixer aquesta realitat per a eliminar la desigualtat social que genera. Per a aconseguir la igualtat material i no provocar una doble discriminació, s'ha de partir de les desigualtats socials existents."

C) En els continguts, la proposta se centra en la violència masclista en l'àmbit de la parella, i l'anomena "violència de gènere". Creiem que s'ha d'obrir el ventall en consonància amb la llei catalana 5/2008 (article 5) de manera que s'incloguin els 4 àmbits previstos en aquesta llei (àmbits de la parella, familiar, laboral i sociocomunitari), i tractar-los com a continguts específics. Concretament:

- Violència en l'àmbit de la parella: consisteix en la violència física, psicològica, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- Violència en l'àmbit familiar: consisteix en la violència física, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i les menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. No s'hi inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella, definida en l'apartat primer.
- Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual o psicològica que es pot produir en el centre de treball i durant la jornada laboral, o fora del centre de treball i de l'horari laboral si té relació amb la feina, i que pot adoptar dues tipologies:
 - a) Assetjament per raó de sexe: el constitueix un comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
 - b) Assetjament sexual: el constitueix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
- Violència en l'àmbit social o comunitari. Comprèn les manifestacions següents:
 - a) Agressions sexuals: consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
 - b) Assetjament sexual.
 - c) Tràfic i explotació sexual de dones i nenes.
 - d) Mutilació genital femenina o risc de patir-la: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o hi produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.

e) Matrimonis forçats.

f) Violència derivada de conflictes armats: inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com ara l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.

g) Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones, com ara els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.

D) En els criteris d'avaluació del la UF1, caldria tenir en compte que les persones formades poguessin identificar els factors individuals, socials i comunitaris que afavoreixen o inhibeixen la violència masclista (model ecològic d'intervenció).

Pel que fa als protocols d'actuació, caldria esmentar quins són i diferenciar entre protocols d'actuació i circuits interns d'abordatge de les violències masclistes. Cal tenir en compte que sovint els protocols no són públics, en canvi els circuits sí.

Pel que fa a la identificació de les mesures d'intervenció preventiva en violència masclista, caldria especificar si són a nivell social, jurídica, sanitària, etc.

Quan s'esmenta l'abordatge de la violència contra les dones, caldria especificar que inclou la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació.

E) En els continguts de la UF1, quan s'esmenta els tipus de formes de violència de parella (gènere), convé especificar les següents: psicològica, física, econòmica i sexual.

Pel que fa a les dades estadístiques sobre les violències masclistes, caldria especificar tant les eines ja existents com la construcció i l'avaluació d'indicadors.

Pel que fa a la referència a les fonts d'informació, caldria especificar-les.

S'esmenten les campanyes publicitàries però existeixen multitud d'iniciatives per treballar la prevenció de la violència masclista que també caldria incloure en la proposta.

F) En el primer resultat d'aprenentatge de la UF2 s'esmenta que planifica activitats de prevenció. Però també caldria que conegués els recursos d'atenció i d'acolliment i recuperació:

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/families/violencia_masclista/xarxa-datencio-i-recuperacio-integral/-servei-datencio-i-acolliment-durgencia/

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/families/violencia_masclista/xarxa-datencio-i-recuperacio-integral/-serveis-dacolliment-substitutori-de-la-llar/

G) En els continguts de la UF2 a més a més de l'Observatori estatal de Violència sobre la Dona, caldria afegir també l'Observatori d'Igualtat de gènere, de la Generalitat de Catalunya, en el qual hi ha un grup de treball i apartat sobre violència masclista.

H) S'esmenta la situació de les dones amb discapacitat, però caldria ampliar el ventall de situacions de possible discriminació múltiple: diversitat funcional, orígens diversos, cicle vital, diversitat sexual, etc.

TERCER. Amb relació al mòdul professional 8 de promoció del treball de les dones, de l'annex de la proposta, respecte els continguts de les unitats formatives 1 i 2, sobre la caracterització de la situació de les dones en matèria d'ocupació, cal tenir en compte el que s'exposa en la conclusió tercera d'aquest informe.

En tot cas, respecte aquest mòdul professional, en la “conciliació de la vida laboral, familiar i personal” (punt 1.3.5.), caldria incloure també la coresponsabilitat, ja que la conciliació en moltes ocasions s'interpreta que és només per a les dones. El terme coresponsabilitat és més ampli i que fa referència al repartiment de les tasques de cura.

QUART. Respecte els mòduls 11 (formació i orientació laboral), 12 (empresa i iniciativa emprenedora) i 14 (formació en centres de treball), de l'annex de la proposta, en anteriors informes d'impacte de gènere d'aquest institut sobre altres propostes de currículums de cicles formatius, vam efectuar les aportacions que passem a proposar-vos de nou en la conclusió quarta d'aquest informe, perquè no consten reflectides en la proposta ara presentada. Aquestes aportacions s'haurien d'incloure en tots els currículums amb aquests mòduls.

CINQUÈ. Amb relació al mòdul professional 13 (projecte de promoció d'igualtat de gènere) es proposen les modificacions i/o aportacions que consten en la conclusió cinquena d'aquest informe.

SISÈ. En tot cas, perquè sigui possible l'obtenció de les competències professionals pròpies d'un tècnic o tècnica superior en Promoció d'Igualtat de Gènere, és imprescindible que tot el professorat estigui format i sensibilitzat sobre la desigualtat de gènere i les seves conseqüències, i conegui els mecanismes i els recursos per fer efectiu el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe en tot els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida. Per això, cal que aquest professorat, independentment de la seva titulació per impartir el cicle formatiu, disposi de formació específica en gènere i drets de les dones.

Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha dit, l'aportació d'aquest Institut pel que fa a la proposta de normativa presentada a informe es concreta en les recomanacions següents:

PRIMERA. Es proposen les següents modificacions/aportacions en els mòduls professionals 2 (metodologia de la intervenció social), 3 (àmbits d'intervenció per a la promoció de la igualtat) i 5 (participació social de les dones) de l'annex:

A) Mòdul professional 2; UF 2; contingut 4 (incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny de projectes d'intervenció social):

- En el punt 4.1 caldria afegir el que consta en negreta: “4.1. La perspectiva de gènere en el disseny de projectes d'intervenció social. **Detecció de necessitats des de la perspectiva de gènere**”.
- Afegir un nou punt: “ 4.4 Avaluació de l'impacte de gènere dels projectes d'intervenció social”.

B) Mòdul professional 3:

a) En la UF 1, contingut 1.4.1., caldria afegir el que consta en negreta: “1.4.1. Ús i organització d'espais i temps. **Coresponsabilitat**.”

b) En la UF 1, en els continguts, que els llistats dels punts 1.7. i 2.1 siguin els següents:

1. Educació
2. Treball i empresa
3. Participació social
4. Polítiques socials
5. Urbanisme
6. Habitatge
7. Esport
8. Salut i sexualitat. Salut reproductiva
9. Justícia
10. Seguretat
11. Mobilitat
12. Lleure
13. Cultura
14. Mitjans de comunicació
15. Ciència i recerca
16. Societat de la informació i del coneixement

c) En la UF 1, en els continguts, afegir: “**1.10 Micromasclismes**”.

d) En la UF 2, en els continguts, afegir: “**1.5.4. Avaluació de l'impacte**”

C) Mòdul professional 5. Respecte els continguts de la UF 1 caldria afegir: “1.12. Valoració del biaix de gènere segons els quorums exigits en la presa de decisions”.

SEGONA. Respecte el mòdul professional 7 de prevenció de la violència de gènere, de l'annex, aquest Institut en proposa la següent redacció, sens perjudici d'altres que es considerin escaients atès l'anàlisi del contingut del text articulat d'aquest informe:

“MÒDUL PROFESSIONAL 7: PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Durada: 132 hores

Hores de lliure disposició: 21 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 12

Unitats formatives que el componen:

UF 1: detecció de situacions de violència masclista. 55 hores

UF 2: intervenció integral vers les situacions de violència. 56 hores

UF 1: DETECCIÓ DE SITUACIONS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Durada: 55 hores

RESULTATS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Caracteritza les situacions de violència masclista, relacionant-les amb els processos psicològics i sociològics que les sustenten.

Criteris d'avaluació

- 1.1 Defineix els elements que configuren la violència masclista i les relacions entre ells.*
- 1.2 Caracteritza els processos bàsics que intervenen en la violència masclista.*
- 1.3 Descriu els factors de risc o protecció les situacions de violència masclista.*
- 1.4 Defineix els formes i àmbits de la violència masclista*
- 1.5 Determina indicadors dels diferents àmbits de la violència masclista*
- 1.7 Identifica situacions concretes de violència masclista en cadascun dels àmbits.*
- 1.8 Entén l'impacte dels mitjans de comunicació en la construcció del relat sobre les violències masclistes.*

2. Aplica els protocols d'actuació en situacions de violència masclista, relacionant-ne l'estructura jurídica i administrativa amb la realitat en la qual es desenvolupa.

Criteris d'avaluació

- 2.1 Defineix els antecedents i l'evolució de les mesures dirigides a sensibilitzar la violència que s'exerceix sobre les dones i menors al seu càrrec.*
- 2.2 Identifica mesures d'intervenció preventiva en violència masclista.*
- 2.3 Caracteritza la xarxa de recursos i serveis relacionats amb l'abordatge de la violència contra les dones i la seva descendència.*
- 2.4 Argumenta la importància de la formació de professionals en matèria d'atenció a les víctimes de violència masclista.*
- 2.5 Defineix l'actual marc jurídic i administratiu en matèria de violència masclista.*
- 2.6 Identifica els protocols i circuits existents per actuar en situacions de violència contra les dones.*
- 2.7 Identifica la influència de les particularitats territorials, culturals, religioses, econòmiques, sexuals i personals de la població en el procés de la difusió de la informació i l'abordatge de les violències masclistes.*

CONTINGUTS

1. Definició o conceptualització de situacions de violència masclista :

- 1.1 La violència masclista en el context de la igualtat entre dones i homes.*
- 1.2. Conceptualització de la violència masclista, els àmbits i les formes.*
- 1.3. Marc normatiu autonòmic, estatal, europeu i internacional.*

- 1.3 Processos bàsics que intervenen en les situacions de violència contra les dones.*
- 1.4. Tipus de formes de violència masclista.*
- 1.5 Dimensió de fenomen. Dades estadístiques sobre violència masclista. Indicadors de violència masclista per a la realització de diagnòstics.*
- 1.6 Fonts d'informació (estadístiques, etc.).*
- 1.7 El procés de victimització. Factors que afavoreixen o inhibeixen.*
- 1.8 Teories i models explicatius de la violència masclista. Factors de risc.*
- 1.9 característiques comunes dels agressors.*
Característiques comunes de les dones en situació de violència masclista.
- 1.10 Aspectes psicosociològics i socials de la violència masclista.*
- 1.11 L'impacte dels mitjans de comunicació en la construcció del relat sobre les violències masclistes.*
- 1.12 Situació de les dones amb discapacitat. Tipus i graus de discapacitat. Dificultats per incorporar-se als diferents àmbits de la vida.*

2. Aplica els protocols i circuits d'abordatge en situacions de violència masclista:

- 2.1 Mesures de sensibilització contra la violència masclista: campanyes publicitàries.*
- 2.2 Mesures de prevenció davant la violència masclista.*
 - 2.2.1 Prevenció en l'àmbit educatiu.*
 - 2.2.2 Prevenció en l'àmbit laboral.*
- 2.3 Serveis d'assistència integral i protecció a les víctimes de violència masclista.*
 - 2.3.1 Mesures en l'àmbit sanitari.*
 - 2.3.2 Mesures en l'àmbit laboral i de l'ocupació.*
 - 2.3.3 Sistemes especials de protecció.*
 - 2.3.4 Informació i orientació jurídica.*
- 2.4 Referències normatives i procediments de violència contra les dones.*
- 2.5 La violència masclista i el dret processal, civil, canònic, penal, comunitari i organismes internacionals. Dret laboral i sobre seguretat social. Dret d'estrangeria i legislació sobre asil.*

UF 2: INTERVENCIÓ INTEGRAL VERS LES SITUACIONS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Durada: 56 hores

RESULTATS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1. Planifica activitats de prevenció, analitzant els recursos d'assistència integral i protecció a les víctimes.*

Criteris d'avaluació

- 1.1 Comprèn la importància d'informar i d'orientar les víctimes sobre els seus drets i els recursos existents.*
- 1.2 Coneix els serveis d'atenció a les dones víctimes de violència masclista.*
- 1.3 Caracteritza els recursos d'atenció física i psicològica de les dones en situació de violència impulsant la seva recuperació.*

1.4 Identifica les mesures d'atenció a les necessitats d'acolliment temporal, i garanteix la manutenció, l'allotjament, l'accessibilitat i la seguretat de les dones en els casos en els quals procedeixi.

1.5 Valora la importància de proporcionar seguretat a la víctima a través dels mitjans tècnics possibles.

1.6 Descriu els recursos d'atenció a les necessitats econòmiques, laborals, jurídiques, educatives, culturals i socials de les víctimes derivades de la situació de violència.

1.7 Caracteritza els serveis d'atenció especialitzada per a dones víctimes de violència masclista i/o per a menors al seu càrrec.

1.8 Identifica les funcions i les competències dels observatoris de violència masclista.

1.9. Identificar els recursos de coordinació existents.

2. Desenvolupa estratègies d'intervenció en violència masclista, relacionant les característiques de la situació amb el protocol establert.

Criteris d'avaluació

2.1 Identifica els protocols existents per actuar en situacions de violència masclista.

2.2 Estableix els protocols d'intervenció en casos de violència masclista.

2.3 Valora el paper del/la professional en situacions de violència masclista.

2.4 Caracteritza els protocols d'intervenció familiar en casos de violència masclista.

2.5 Selecciona el servei idoni per a cada moment de l'itinerari d'assessorament integral a les víctimes i n'indica els passos que cal seguir.

2.6 Justifica l'acompanyament de la víctima al servei especialitzat prioritari.

2.7 Justifica el compliment dels criteris i de les normes establertes en el protocol d'actuació en el tracte dispensat a les persones que han sofert violència masclista.

3. Realitza activitats per al control i seguiment de la intervenció en situacions de violència masclista, justificant la selecció de les estratègies, tècniques i instruments d'avaluació.

Criteris d'avaluació

3.1 Identifica els indicadors del procés de control i seguiment de la intervenció en violència masclista.

3.2 Selecciona tècniques, instruments i protocols per a la realització del seguiment de la intervenció en violència masclista.

3.3 Registra les dades en els suports establerts per l'equip interdisciplinari.

3.4 Garanteix la privacitat de les dades de caràcter personal.

3.5 Transmet la informació a les persones implicades en la intervenció tant directament com indirectament.

3.6 Justifica la presa de decisions per modificar o adaptar la intervenció en violència masclista.

CONTINGUTS

1. Planificació d'activitats de prevenció en violència masclista:

1.1 Recursos per a la intervenció en situacions de violència contra les dones.

1.2 Institucions i entitats implicades en els processos de violència contra les dones.

- 1.3 Serveis d'atenció a les dones víctimes de violència.
- 1.4 Recursos en l'àmbit de la justícia i de l'assistència o de l'assessorament jurídics.
- 1.5 Ajuts econòmics i accés preferent a recursos.
- 1.6 Recursos i ajuts per a l'ocupació i la formació.
- 1.7 Recursos per a la prevenció i l'abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe en l'àmbit laboral.
- 1.8 Recursos i materials per a dones amb discapacitat.
- 1.9 Serveis d'atenció especialitzada per a dones víctimes de violència masclista, i/o per a menors al seu càrrec.
- 1.10 Recursos de coordinació i l'Observatori estatal de Violència sobre la Dona.

2. Desenvolupament d'estratègies d'intervenció en violència masclista:

- 2.1 Principis orientadors de la intervenció.
- 2.2 Estratègies d'intervenció familiar.
- 2.3 Incidència de la discriminació múltiple vers les dones en situacions de violència.
- 2.4 Assessorament integral a víctimes. Tècniques d'assessorament per a dones amb discapacitat.
- 2.5 Estratègies d'intervenció amb dones víctimes de violència masclista: jurídica, psicològica i social.
- 2.6 Circuits d'intervenció en els casos de violència masclista, per àmbits (salut, laboral, interior, etc.).
- 2.7 Protocols d'intervenció amb les filles i fills de les dones ateses per violència masclista.
- 2.8 Estratègies territorials. Recursos d'abordatge de la violència masclista.

3. Seguiment i avaluació de la intervenció en violència masclista:

- 3.1 Tècniques i instruments per a l'avaluació i seguiment en situacions de violència masclista.
- 3.2 Recollida de dades. Tècniques d'elaboració i emplenament de registres.
- 3.3 Registre de dades i adequació amb llei de protecció de dades
- 3.4 Indicadors d'avaluació i seguiment.
- 3.5 Elaboració d'informes i memòries.
- 3.6 Justificació de l'avaluació com un instrument útil en la presa de decisions.”

TERCERA. Pel que fa al mòdul professional 8 de promoció del treball de les dones, de l'annex de la proposta, caldria afegir-hi el que seguidament està en negreta:

- 1.2. Situació de les dones en el treball. **Descripció i anàlisi de les desigualtats que pateixen les dones en el mercat de treball.**
- 1.3.5. Conciliació de la vida laboral, familiar i personal. **La coresponsabilitat.**
- 1.3.6. L'assetjament sexual i per raó d'orientació sexual i d'identitat de gènere. **L'assetjament per raó de sexe.**

QUARTA. Pel que als mòduls professionals 11, 12 i 14 es recomana la introducció en el text de l'annex de les següents frases que consten en negreta:

- A) Pel que fa als resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació, de la UF1, del mòdul 11 professional:

- **1.9 Seleccionar i identificar les oportunitats d'ocupació sense condicionants derivats dels rols i estereotips de gènere.**
- 2.4 Valora positivament l'existència necessària de diversitat de rols i opinions assumits pels membres d'un equip **sense condicionants derivats de rols i estereotips sexistes.**
- 3.4 Determina els drets i deures derivats de la relació laboral. **Coneix els drets específics de les dones en la relació laboral.**
- 3.8 Identifica el temps de treball i les mesures per conciliar la vida laboral i familiar, i **el seu paper en la promoció de la igualtat de dones i homes.**
- **3.15 Identifica les discriminacions per raó de sexe, i coneix els mecanismes de protecció i promoció de la igualtat de dones i homes.**

B) Pel que fa als continguts de la UF1, del mòdul professional 11:

- **2.7 Mètodes per detectar i eliminar els patrons i comportaments sexistes.**
- 3.4 Drets i deures que es deriven de la relació laboral i la seva aplicació. **Els drets de les dones en l'àmbit laboral (igualtat en l'ocupació, accions positives, igualtat salarial, conciliació de la vida laboral i familiar, drets específics de les dones víctimes de violència de gènere, etc).**
- 4.2 Determinació de les principals **obligacions d'empresaris i empresàries i treballadors i treballadores** en matèria de Seguretat Social: afiliació, altes, baixes i cotització. **Drets específics de les dones.**

C) Pel que fa als resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de la UF2, del mòdul professional 11:

- 2.1 Determina els principals drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals. **Coneix els drets específics de les dones.**
- 3.7 Determina els requisits i les condicions per a la vigilància de la salut del treballador o treballadora i la seva importància com a mesura de prevenció. **Incorpora la perspectiva de gènere en aquesta valoració.**

D) Pel que fa als continguts de la UF2 del mòdul professional 11:

- 1.3. Efectes de les condicions de treball sobre la salut. L'accident de treball, la malaltia professional i les malalties inespecífiques. **Riscos laborals i gènere.**
- **1.11 Assetjament sexual o per raó de sexe.**
- 2.4 Pla de prevenció de riscos a l'empresa. Estructura. Accions preventives. Mesures específiques. **Prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a l'empresa.**

E) Pel que fa als continguts del mòdul professional 12:

- **1.11 La iniciativa emprenedora de les dones**
- 2.7 Elements de la cultura empresarial i valors ètics dins l'empresa. Imatge corporativa. **Distintiu d'igualtat**
- 2.9 La responsabilitat social de l'empresa. **Clàusules socials amb perspectiva de gènere**
- 2.16 Instruments de suport de l'Administració pública a l'emprenedor o l'emprenedora. **Programes de foment de l'emprenedoria femenina.**

- 3.3 Organització d'una empresa del sector sanitari: estructura interna. Organització de la comunicació interna i externa a l'empresa. **Comunicació i publicitat no sexista.**

F) Pel que fa als resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació del mòdul professional 14:

- 1.10 Valora les condicions de treball en el clima laboral de l'empresa, centre o servei. **Valora la promoció de la igualtat d'oportunitats de dones i homes.**
- **2.12 Manté una actitud oberta amb les persones sense caure en prejudicis i actituds intolerants en relació al sexe/gènere**
- 3.3 Aplica les normes de prevenció de riscos laborals en l'activitat professional. **Identifica els supòsits d'assetjament sexual o per raó de sexe, i coneix els mecanismes de prevenció, detecció i actuació.**

CINQUENA. Respecte els criteri d'avaluació, caldria afegir això que consta en negreta:

- “ 2.1. Recopila informació **quantitativa i qualitativa desagregada per sexes** relativa als aspectes que es tractaran en la proposta.”
- **“2.10. Identifica els processos per a fomentar la participació de les persones usuàries, per conèixer les seves necessitats i expectatives.”**
- **“4.8. Identifica els processos per a la participació de les persones usuàries de la proposta, per conèixer el grau de satisfacció.”**

SISENA. Amb relació al punt 8 de l'annex, sobre la formació requerida al professorat, recomanem que s'estableixi que tot el professorat que imparteix el cicle formatiu de grau superior de Promoció d'Igualtat de Gènere disposi de formació específica en gènere i drets de les dones.

SETENA. Pel que fa a l'anàlisi terminològica del text articulat presentat, es recomana substituir les següents formes:

A) Apartat 5.1 de l'Annex sobre “currículum”:

- Allà on consta “*al tècnic superior en Promoció d'Igualtat de Gènere*”, ha de constar **“al tècnic o tècnica superior en Promoció d'Igualtat de Gènere”**.

B) Mòdul 10 de l'Annex sobre “primers auxilis”:

- Allà on consta “*del lesionat*”, ha de constar **“de la persona lesionada”**.
- Allà on consta “*a l'accidentat*”, ha de constar **“a la persona accidentada”**.
- Allà on consta “*als acompanyants*”, ha de constar **“a les persones acompanyants”**.
- Allà on consta “*l'accidentat i els seus acompanyants*”, ha de constar **“la persona accidentada i les que l'acompanyen”**.
- Allà on consta “*adults*”, ha de constar **“persones adultes”**.

C) Mòdul 11 de l'Annex sobre “formació i orientació laboral”:

- Allà on consta “*del tècnic superior*”, ha de constar **“del tècnic o tècnica superior”**.
- Allà on consta “*dels ciutadans*”, ha de constar **“dels ciutadans i ciutadanes”**.
- Allà on consta “*dels treballadors*”, ha de constar **“dels treballadors i treballadores”**.

- Allà on consta “*d’empresaris i treballadors*”, ha de constar “**de persones empresàries i treballadores**”.
- Allà on consta “*els agents implicats*”, ha de constar “**els i les agents implicats**”.
- Allà on consta “*amb ferits*”, ha de constar “**amb persones ferides**”.

D) Mòdul 12 de l’Annex sobre “empresa i iniciativa empenedora”:

- Allà on consta “*dels propietaris*”, ha de constar “**dels propietaris i propietàries**”.

E) Apartat 8.1 de l’Annex sobre “professorat”:

- Allà on consta “*dels professors*”, ha de constar “**del professorat**”.

F) Quadres corresponents a l’apartat 8 de l’Annex sobre les titulacions del professorat:

- Allà on consta “*Catedràtics d’ensenyament secundari*”, ha de constar “**Catedràtics/catedràtiques d’ensenyament secundari**”.
- Allà on consta “*Professors d’ensenyament secundari*”, ha de constar “**Professorat d’ensenyament secundari**”.
- Allà on consta “*Diplomat en ciències empresarials*”, ha de constar “**Diplomat/ada en ciències empresarials**”.
- Allà on consta “*Diplomat en relacions laborals*”, ha de constar “**Diplomat/ada en relacions laborals**”.
- Allà on consta “*Diplomat en treball social*”, ha de constar “**Diplomat/ada en treball social**”.
- Allà on consta “*Diplomat en educació social*”, ha de constar “**Diploma/ada en educació social**”.
- Allà on consta “*Diplomat en gestió i administració pública*”, ha de constar “**Diploma/ada en gestió i administració pública**”.
- Allà on consta “*Llicenciat, enginyer, arquitecte*”, ha de constar “**Llicenciat/ada, enginyer/a, arquitecte/a**”.

La presidenta